

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj 7/10 i 3/23), na prijedlog Ministarstva unutrašnjih poslova, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 36. sjednici, održanoj dana 19.09.2023. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prihvata se Informacija o stanju bezbjednosti na području Zeničko-dobojskog kantona za period januar - juni 2023. godine.

II.

Informacija iz tačke I. čini sastavni dio ovog zaključka.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

PREMIJER

Amra Mehmedić

Broj: 02-_____/23
Datum, 19.09.2023. godine
Z e n i c a

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo unutrašnjih poslova,
1x a/a.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
Z E N I C A

I N F O R M A C I J A
o stanju bezbjednosti na području Zeničko-dobojskog kantona
za prvo polugodište 2023. godine

Zenica, septembar 2023. godine

1. UVOD

Informacija o stanju bezbjednosti za prvo polugodište 2023. godine izrađena je na osnovu statističkih pokazatelja i izvještaja o radu dostavljenih od strane organizacionih jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova Zeničko-dobojskog kantona.

Rad svih organizacionih jedinica Ministarstva se odvijao u skladu sa ovlaštenjima propisanim zakonima i podzakonskim aktima.

Posebna pažnja je bila posvećena zakonitom radu, primjeni policijskih ovlaštenja i profesionalnom odnosu policije prema građanima, uz poštovanje domaćih i međunarodnih standarda i propisa o ljudskim pravima.

Takođe, rad Ministarstva se odvijao u skladu sa projektima koje obuhvataju brojne aktivnosti iz akcionih planova u oblasti borbe protiv organizovanog kriminala, borbe protiv trgovine ljudima, borbe protiv korupcije, kao i rad na prevenciji maloljetničke delinkvencije, nasilja u porodici i nasilja nad djecom.

Cjelokupna aktivnost Ministarstva se odvijala u saradnji sa drugim nadležnim organima i institucijama i u svom operativnom radu Ministarstvo je u potpunosti bilo usmjereno ka eliminisanju svih pojava koje narušavaju ili bi mogle narušiti bezbjednosnu situaciju.

U realizaciji zadataka Ministarstvo je ostvarilo dobru saradnju sa drugim agencijama za sprovođenje zakona (FMUP, SIPA, MUP RS, MUP-ovi drugih kantona itd), zatim sa Tužilaštvom BiH, Federalnim i Kantonalnim tužilaštvom Zeničko-dobojskog kantona, Kantonalnom upravom za inspeksijske poslove, Kazneno popravni zavod Zenica, Ministarstvom za pravosuđe i upravu, Ministarstvom zdravstva, te drugim ministarstvima i kantonalnim upravama.

U oblasti kriminaliteta Ministarstvo je preduzimalo mjere i aktivnosti u borbi protiv svih vidova kriminaliteta pri čemu su posebno značajne aktivnosti u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije i borbi protiv zloupotrebe opojnih droga. U izvještajnom periodu, službenici Ministarstva su poduzeli niz operativno-taktičkih mjera i radnji u cilju prikupljanja saznanja, otkrivanja i dokazivanja krivičnih djela iz nadležnosti ovog Ministarstva, kao i mjere i radnje po zahtjevima tužilaštva, a kao rezultat takvog rada, nadležnom tužilaštvu su dostavljena 42 izvještaja kojima su prikupljena obavještenja i dokazi zbog postojanja osnova sumnje da je 60 lica počinilo 58 krivičnih djela.

U izvještajnom periodu u oblasti privrednog kriminaliteta Kantonalnom tužilaštvu ZDK podneseno je 28 izvještaja o izvršenim krivičnim djelima i otkrivanju izvršilaca protiv 38 fizičkih lica, dostavljeno je 86 izvještaja o poduzetim mjerama i radnjama, te je uzeto 308 pismenih izjava na zapisnik.

U oblasti borbe protiv zloupotrebe opojnih droga provedena je operativna akcija kodnog naziva "Zasad" u cilju preventivnog djelovanja na suzbijanju neovlaštene proizvodnje i stavljanja u promet opojne droge "marihuana".

Takođe, postupano je po 19 naloga Kantonalnog tužilaštva ZDK koji se odnose na dio provedene akcije kodnog naziva "Meta" a kojima se nalaže saslušanje svjedoka i dostavljanje određene dokumentacije u vezi sa prikupljenim dokazima, dok su u Krim. tehniku MUP-a ZDK i Centru za forenzička ispitivanja FUP-a predati predmeti radi potrebnih vještačenja, te je sva prikupljena i sačinjena dokumentacija analizirana i kontinuirano dostavljana Kantonalnom tužilaštvu ZDK.

Pored navedenog, kontinuirano se postupalo po nalogima Kantonalnog tužilaštva ZDK u vezi sa istragom protiv lica zbog izvršenja krivičnih djela „Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga“ iz člana 238. KZ FBiH.

U saradnji sa Kantonalnom upravom za inspeksijske poslove poduzimane su mjere i aktivnosti na kontroli prometa roba, aktivnosti na kontroli bespravne sječe šume, kontroli rada ugostiteljskih objekata, a pružane su i asistencije kantonalnim inspektorima.

Kontinuirano su vršeni poslovi u vezi primjene Zakona o agencijama i unutrašnjim službama za zaštitu ljudi i imovine, gdje se kroz provođenje upravnog postupka odlučivalo o podnesenim zahtjevima, kako agencija za zaštitu ljudi i imovine, tako i pravnih i fizičkih lica. Provođeni su postupci izdavanja službenih iskaznica za lica koja obavljaju poslove zaštite, te su vođene propisane evidencije iz ove oblasti.

Kontinuirano je provođen drugostepeni upravni postupak u predmetima vezanim za primjenu Zakona o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije, prilikom kojih policijski komesar odlučuje

po žalbama na prvostepene odluke policijskih stanica.

U pogledu zakonitosti u radu policijskih službenika, Odsjek za unutrašnju kontrolu je zaprimio 84 pritužbe, od kojih je u potpunosti okončano 67, dok je 17 pritužbi u fazi rada ili u fazi odlučivanja kod Ureda za pritužbe javnosti ili policijskog komesara.

Od ukupnog broja zaprimljenih pritužbi, od strane građana, pravnih lica i drugih subjekata podnesene su 62 pritužbe, dok su 22 pritužbe podnesene od strane rukovodilaca organizacionih jedinica iz sastava Uprave policije.

Sve zaprimljene pritužbe odnose se na rad 125 policijskih službenika.

U ovom izvještajnom periodu nije bilo suspendovanih policijskih službenika..

Iz ovog perioda ukupno je riješeno 67 pritužbi, te 9 pritužbi iz ranijeg perioda, što je ukupno 76 pritužbi: 20 pritužbi ocijenjeno je osnovanim, a istima je obuhvaćeno 27 policijskih službenika; za 3 pritužbe je utvrđeno da su neosnovane; 13 pritužbi je ocijenjeno bez dovoljno dokaza; za 38 pritužbi je donesen zaključak da se po navodima istih ne vrše dalje provjere; jedna pritužba je obustavljena zbog zastare; dok je jedna pritužba obustavljena zbog prekida radnog odnosa po osnovu odlaska u penziju.

Nakon podnošenja konačnog izvještaja i odobrenja Ureda za pritužbe javnosti i policijskog komesara, za 8 pritužbi je utvrđeno da je 11 policijskih službenika počinilo teže povrede službene dužnosti iz Zakona o policijskim službenicima ZDK, dok je za 12 pritužbi kojima je obuhvaćeno 16 policijskih službenika, provedenim internim postupkom utvrđeno da se radi o lakšim povredama službene dužnosti.

U oblasti bezbjednosti saobraćaja, tokom prvih šest mjeseci 2023. godine kontinuirano su organizovane akcije: "Kontrola tehničke ispravnosti motornih vozila posebno tehnička ispravnost teretnih vozila i vozila kojima se vrši javni prevoz"; „Kontrola prisustva alkohola u organizmu vozača“; „Kontrola provjere važnosti registracije vozila i potvrde o registraciji“; „Kontrola kretanje pješaka i obaveze vozača prema pješacima“; „Kontrola motornih vozila sa akcentom na posjedovanje i korištenje zimske opreme“; „Kontrola mopeda, lakih motocikla i motocikla“; „Kontrola korištenja mobilnog telefona za vrijeme vožnje“.

U oblasti javnog reda i mira vršeno je pružanje pomoći policijskim stanicama u poduzimanju mjera na obezbjeđenju javnih skupova, sportskog, kulturnog karaktera, prilikom čega su angažirane i dodatne policijske snage. Izdvajamo obezbjeđenje međunarodnih nogometnih utakmica reprezentacije Bosne i Hercegovine i to: Bosna i Hercegovina-Island i Bosna i Hercegovina-Luksemburg, koje su se odigrale na stadionu Bilino Polje u Zenici.

U pogledu edukacije obavljane su aktivnosti na stručnom usavršavanju i osposobljavanju policijskih službenika. U prvom polugodištu 2023. godine, u organizaciji i saradnji sa brojnim vladinim i nevladinim organizacijama, kao i međunarodnim organizacijama i naučnim ustanovama organizovane su ukupno 42 različite obuke u kojima je učestvovao ukupno 471 policijski službenik. 14 policijskih službenika je učestvovalo na 6 radionica, 9 policijskih službenika na 7 edukacija/seminara, te 4 policijska službenika na 3 sastanka/konferencije.

Službenici Ministarstva su, u domenu svojih nadležnosti, analizirali, pratili i procjenjivali stanje bezbjednosti na području Kantona, vršili interno i eksterno informisanje i izrađivali statističke i analitičke izvještaje o radu. Takođe su izrađivane analize i informacije, te dostavljani statistički podaci po zahtjevima organizacionih jedinica MUP-a, kao i po zahtjevima drugih institucija i agencija za sprovođenje zakona i drugih subjekata.

Poduzimane su mjere na redovnom izvještavanju javnosti o dnevnim i vanrednim događanjima na području Kantona. Tokom izvještajnog perioda su sačinjavana saopćenja za javnost, dnevni i posebni izvještaji i izjave za medije, svakodnevno su vršene korespondencije preko e-maila, vršena je redovna komunikacija sa medijima, građanima, udruženjima, institucijama i drugim subjektima, te su istima, u skladu sa dostavljenim zahtjevima, ustupani traženi podaci i sačinjavane informacije.

Ministarstvo je sve obaveze i zadatke iz svoje nadležnosti, zaključno sa 30.06.2023. godine, obavljalo sa ukupno 1018 policijskih službenika, 60 državnih službenika i 374 namještenika što je ukupno 1452 zaposlenika u radnom odnosu. Važećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji u Ministarstvu je predviđeno angažovanje 1235 policijskih službenika, 72 državnih službenika i 492 namještenika, što je ukupno 1799 sistematizovanih radnih mjesta, tako da je nedostajućih 347 zaposlenika. U odnosu na kategoriju zaposlenika najviše nedostaje policijskih službenika 217 što je znatan manjak u odnosu na broj sistematizovanih policijskih službenika. Nedostaje još i 118 namještenika i 12 državnih službenika.

U izvještajnom periodu, na Skupštini Zeničko-dobojskog kantona održanoj 22.06.2023. godine usvojeni su Nacrt Zakona o mirnom okupljanju i Zakon o javnim priredbama, koji se upućuju na javnu

raspravu u trajanju od 30 dana počev od 22.06.2023. godine. Donesen je i novi Pravilnik o zdravstvenim pregledima policijskih službenika.

U izvještajnom periodu je izvršen interni premještaj 56 policijskih službenika u okviru istog čina, a u skladu sa članom 64. Zakona o policijskim službenicima Zeničko-dobojskog kantona.

Radni odnos je prestao za 40 policijskih službenika, od kojih za 38 zbog odlaska u starosnu penziju, jednom policijskom službeniku je prestao radni odnos zbog utvrđene I kategorije invalidnosti, a jednom policijskom službeniku sporazumnim prekidom. Radni odnos je prestao i za 13 namještenika, od čega 12 zbog sticanja uslova za starosnu penziju, a jednom zbog prirodne smrti.

U izvještajnom periodu raspisan je Javni konkurs za prijem 105 policijskih službenika (100 policijskih kadeta i 5 mlađih inspektora), Javni konkurs za prijem 6 državnih službenika i Javni oglas za prijem 10 namještenika.

U izvještajnom periodu raspisan je Interni oglas za unapređenje policijskih službenika u viši čin za ukupno devet pozicija, koji je još u toku i nije okončan.

2. STANJE BEZBJEDNOSTI U PRVOJ POLOVINI 2023. GODINE

Stanje bezbjednosti na području ZDK tokom prvih šest mjeseci 2023. godine predstavljeno je kroz analize javnog reda i mira, kriminaliteta i bezbjednosti saobraćaja, po policijskim upravama, odnosno stanicama, kao i kroz analizu ostalih parametara datih u ovoj Informaciji.

2.1. JAVNI RED I MIR

U prvih šest mjeseci ove godine evidentirano je 1758 slučajeva narušavanja javnog reda i mira u kojima je učestvovalo 1800 počinilaca. Najveći broj prekršaja je evidentiran na području PS Crkvice (415), a najmanji na području PS Usora (10).

Javni red i mir je u 239 slučajeva narušen tučom ili fizičkim napadom na drugoga, u 261 slučaju naročito drskim ponašanjem, u 118 slučajeva odbijanjem naređenja i omalovažavanjem policijskih službenika, dok se u 1140 slučajeva radilo o ostalim prekršajima.

Od 1140 ostalih prekršaja, evidentirano je 198 prekršaja javnog reda i mira „Prosjačenjem“, koji su počinjeni od strane 198 lica, 100 ovih prekršaja je počinjeno od strane povratnika u činjenju prekršaja, jedan od strane maloljetnika i 97 od strane ostalih lica.

Stanje javnog reda i mira po policijskim stanicama u prvom polugodištu 2023. godine

PU/PS	Broj prekršaja JRM	Broj učinilaca	Tuče i fizički napadi	Naročito drsko ponašanje	Odbijanje naređenja i omalovažavanje pol.sl.	Ostali prekršajii	Ugostiteljski objekti	Ulice, trгови, putevi i drugi otvoreni prostori	Ostala mjesta
PS Centar	351	351	37	37	49	228	22	203	126

PS Crkvice	415	415	31	48	14	322	1	328	86
PS Nemila	39	39	9	13	3	14	1	16	22
PS Visoko	118	118	24	27	3	64	0	108	10
PS Kakanj	175	186	27	28	9	111	3	156	16
PS Breza	46	46	9	8	10	19	3	42	1
PS Zavidovići	88	89	17	9	4	58	5	72	11
PS Maglaj	201	202	17	36	4	144	2	59	140
PS Žepče	99	110	16	13	12	58	9	86	4
PS Tešanj	164	181	31	27	7	99	57	39	68
PS Usora	10	10	4	3	0	3	0	8	2
PS Doboj Jug	14	14	2	0	1	11	0	5	9
PS Olovo	18	19	7	9	0	2	0	18	0
PS Vareš	20	20	8	3	2	7	6	14	0
UKUPNO	1758	1800	239	261	118	1140	109	1154	495

Od ukupnog broja prekršaja, 643 su počinjena od strane povratnika u vršenju prekršaja, 27 od strane maloljetnika i 1088 od strane ostalih lica.

Prekršaji su se u 1154 slučaja desili na ulici, u 109 slučajeva u ugostiteljskim objektima i u 495 slučajeva na ostalim mjestima. Posljedica ovih prekršaja su 126 povrijeđenih lica, od kojih 27 povratnika u vršenju prekršaja, 10 maloljetnika i 89 ostalih lica.

Prekršaji su u 1472 slučaja sankcionisani izdavanjem prekršajnih naloga i u 286 slučajeva podnošenjem zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka.

Stanje javnog reda u periodu januar-juni 2023. godine sa uporednim podacima

	Broj prekršaja JRM	Broj počilaca	Tuča i fizički napadi	Nar očio drsko ponašanje	Odbijan je naređenja i omalovažavanje policijskih službenika	Ugostiteljski objekti	Ulica kao mjesto prekršaja	Posljedice Povrijeđenih lica
Jan. – juni 2019. godine	1241	1374	232	268	83	102	833	130
Jan. – juni 2020. godine	4538	4676	280	292	2972	138	3795	133
Jan. – juni 2021. godine	2874	3039	261	245	1440	103	2380	136
Jan. – juni 2022. godine	1509	1590	267	253	100	98	1093	112
Jan. – juni 2023. godine	1758	1800	239	261	118	109	1154	126

Kako se može vidjeti iz navedenih podataka, broj prekršaja javnog reda i mira je, u odnosu na isti period prethodne godine, veći za 249 prekršaja ili 16,5%. Broj prekršaja javnog reda i mira tučom ili fizičkim napadom na drugoga je manji za 28 prekršaja ili 10,5%, broj prekršaja naročito drskim ponašanjem je veći za 8 prekršaja ili 3,2%, dok je broj povrijeđenih lica u prekršajima javnog reda i mira veći za 14 lica ili 12,5%.

Učinioci prekršaja po spolu

Broj prekršaja JRM	Broj učinilaca										
	Ukupno učinilaca	Od ukupnog broja		Od ukupnog broja učinilaca							
				Do 18 godina		Od 19 do 25 god		Od 26 do 35 god		Preko 36 god	
		Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M
1758	1800	323	1477	6	21	40	294	90	421	187	741

Od ukupnog broja učinilaca prekršaja, 323 su lica ženskog i 1477 muškog spola. Od 27 maloljetnih učinilaca prekršaja, 6 lica je ženskog i 21 muškog spola.

Podaci o migrantima

Na području Zeničko-dobojskog kantona su, prema podacima dostavljenim od strane policijskih stanica MUP-a ZDK i Odsjeka za kriminalističko-obavještajni rad SKP, u periodu januar - juni 2023. godine, evidentirani sljedeći podaci u vezi sa migrantskom populacijom:

- Ukupan broj migranata koji su boravili na području ZDK (38)
- Ukupan broj kontrolisanih migranata (28)
- Broj migranata lišenih slobode (2)
- Broj krivičnih djela počinjenih od strane migranata (1)
- Broj prekršaja počinjenih od strane migranata (0)
- Broj incidenata počinjenih od strane migranata (0)
- Broj migranata koji su vraćeni iz susjednih država (0)
- Broj akcija policije vezanih za krijumčarenje ilegalnih migranata (0)
- Broj migranata predatih u imigracioni centar ili službi za poslove sa strancima (12)

2.2. KRIMINALITET

U izvještajnom periodu, prijavljena su 1253 krivična djela od kojih 567 krivičnih djela ili 45,2% po poznatom i 686 krivičnih djela ili 54,8% po nepoznatom počiniocu. Od ukupnog broja krivičnih djela po nepoznatom počiniocu, naknadno je rasvijetljeno 408 krivičnih djela ili 62,1%. Ukupna rasvijetljenost je 993 krivičnih djela ili 79,2%.

Pregled kriminaliteta u periodu januar – juni 2023. godine po policijskim stanicama/upravama

PODRUČJE	Broj krivičnih djela	Po poznatom	Po nepoznatom	Rasvijetljuje po nepoznatom	Procenat rasvijetljenosti po nepoznatom	Ukupno rasvijetljeno o KD	Procenat ukupne rasvijetljenosti
PU I (ZENICA)	439	191	248	128	51,6%	319	72,7%
PS VISOKO	124	53	71	48	67,6%	101	81,5%
PS KAKANJ	165	30	135	108	80,0%	138	83,6%
PS BREZA	44	21	23	10	43,5%	31	70,5%
PS ZAVIDOVIĆI	101	64	37	31	83,8%	95	94,1%

PS MAGLAJ	82	49	33	17	51,5%	66	80,5%
PU ŽEPČE	38	18	20	14	70,0%	32	84,2%
PS TEŠANJ	148	61	87	53	60,9%	114	77,0%
PS USORA	14	5	9	4	44,4%	9	64,3%
PS DOBOJ JUG	13	2	11	9	81,8%	11	84,6%
PS OLOVO	18	10	8	4	50,0%	14	77,8%
PS VAREŠ	9	7	2	0	0,0%	7	77,8%
SJEDIŠTE	58	56	2	0	0,0%	56	96,6%
UKUPNO	1253	567	686	426	62,1%	993	79,2%

Najviše krivičnih djela je zabilježeno na području PU I Zenica (439), a najmanje na području PS Vareš (9).

Zbog postojanja osnova sumnje da su počinili krivična djela, prijavljena su 1103 lica, od kojih 502 povratnika u vršenju krivičnih djela i 32 maloljetnika.

Stanje kriminaliteta u periodu januar-juni 2023. godine sa uporednim podacima

Period	Br oj KD	Po po zn at o m po čin ioc u	Po ne po zn at o m po či ni oc u	Ras vije tlje no po nep ozn ato mm	Pro cen at rasv ijetl jeno sti po nep ozn ato m	Uk up na ra svi jet lje no st	Proce nat ukup ne rasvij etljen osti	Br oj pri javlj enih lica	M al olj tn ici	Po vr at nic i
Jan. – juni 2019. god	1017	398	619	387	62.5 %	785	77,2%	900	55	362
Jan. – juni 2020. god	1010	487	523	332	63.5 %	819	81,1%	887	40	415
Jan. – juni 2021. god	1092	556	536	327	61.0 %	883	80,9%	1051	11	492
Jan. – juni 2022. god	1204	568	636	408	64.2 %	976	81,1%	1069	32	539
Jan. – juni 2023. god	1253	567	686	426	62,1 %	993	79,2%	1103	32	502

U prvom polugodištu 2023. godine, broj krivičnih djela je, u odnosu na isti period prethodne godine, veći za 49 krivičnih djela ili 4,1%. Rasvijetljenost krivičnih djela po nepoznatom počiniocu je manja za 2,1%, dok je ukupna rasvijetljenost manja za 1,9%.

Broj prijavljenih lica za počinjenje krivičnih djela po spolu

Ukupa n broj KD	Broj prijavljenih lica									
	Ukupn o prijav ljeno lica	Od ukupnog broja								
		Ž	M	Maloljetnici				Povratnici		
				Ukupno maloljet nici	(14-16) god.		(16-18) god.		Ukupno povratnici	
					Ž	M	Ž	M		
1253	1103	77	1026	32	1	5	1	25	502	15
										487

Od 1103 lica prijavljena tužilaštvu, 77 je ženskog i 1026 muškog spola, te od 502 prijavljena povratnika u činjenju krivičnih djela, 15 je ženskog i 487 muškog spola.

MALOLJETNIČKO PRESTUPNIŠTVO

Kako se može vidjeti iz prezentiranih podataka, prijavljena su 32 maloljetna počinioca krivičnih djela, od kojih su 2 lica ženskog i 30 muškog spola.

Prijavljena maloljetna lica ženskog spola su starosti od 14 do 16 i od 16 do 18 godina, dok je od 30 prijavljenih lica muškog spola, 5 lica starosti od 14 do 16 godina i 25 lica starosti od 16 do 18 godina.

Maloljetnici su prijavljeni za sljedeća krivična djela:

- "Teška tjelesna povreda" (3)
- "Laka tjelesna povreda" (2)
- "Ugrožavanje sigurnosti" (3)
- "Nasilje u porodici" (5)
- „Posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga“ (2)
- „Krađa“ (1)
- „Teška krađa“ (10)
- „Teška krivična djela protiv sigurnosti javnog prometa“ (1)
- "Nasilničko ponašanje" (5).

STRUKTURA KRIVIČNIH DJELA

Struktura krivičnih djela prema Krivičnom zakonu BiH, prema Krivičnom zakonu FBiH, te prema drugim posebnim zakonima, prezentirana je tabelarno i tekstualno.

Prema Krivičnom zakonu BiH su prijavljena 3 krivična djela, prema Krivičnom zakonu FBiH prijavljeno je 1228 krivičnih djela, te prema drugim posebnim zakonima, odnosno prema Zakonu o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije ZDK, prijavljena su 22 krivična djela.

Struktura krivičnih djela prema KZ BiH

Red. br.	Naziv krivičnog djela po KZBiH	Januar – juni 2022. godine		Januar – juni 2023. godine	
		Ukupno KD	Rasvijetljenost KD	Ukupno KD	Rasvijetljenost KD
1.	KD protiv privrede čl.204-216 (XVIII)	2	50%	3	33,3%
	- Krivotvorenje novca	2	50%	3	33,3%
U K U P N O		2	50%	3	33,3%

Struktura krivičnih djela (prema KZ FBiH i drugim posebnim zakonima)

Red. br.	Naziv krivičnih djela po KZFBiH	Januar – juni 2022. godine		Januar – juni 2023. godine	
		Ukupno KD	Rasvijetljenost KD	Ukupno KD	Rasvijetljenost KD
1.	KD protiv života i tijela čl.166-176 (XVI)	44	100% (ran.per)	37	94,6%
	- Ubistvo	5	100%	1	100%
	- Ubistvo u pokušaju	3	100%	-	-
	- Teška tjelesna povreda	20	95%	23	91,3%
	- Laka tjelesna povreda	12	100%	13	100%
	- Učestvovanje u tuči	4	100%	-	-
2.	KD protiv slobode i prava čovjeka i građanina čl. 177-	56	92,9%	76	86,8%

	199 (XVII)				
	- Protupravno lišenje slobode	1 49	100% 93,9%	1 68	0% 86,8%
	- Ugrožavanje sigurnosti				
	- Narušavanje nepovredivosti doma	5	80%	3	100%
	- Neovlašćeno prisluškivanje i zvučno snimanje	-	-	4	100%
	- Neovlašćeno optičko snimanje	1	100%	-	-
3.	KD protiv dostojanstva ličnosti i morala čl.203-213 (XIX)	13	100%	9	100%
	- Silovanje	-	-	2	100%
	- Silovanje u pokušaju	1	100%	-	-
	- Spolni odnosaj zlopotrebom položaja	-	-	(ran.per.) 1	-
	- Prinuda na spolni odnosaj	-	-	1	100%
	- Spolni odnosaj sa djetetom	3	100%	1	100%
	- Bludne radnje	6	100%	2	100%
	- Zadovoljavanje pohote pred djetetom ili maloljetnikom	-	-	2	100%
	- Iskorištavanje djeteta ili maloljetnika radi pornografije	1	100%	-	
	- Upoznavanje djeteta sa pornografijom	1	100%	-	
	- Rodoskrvnuće	1	100%	1	100%
4.	KD protiv braka, porodice i mladeži čl.214-22 (XX)	86	100%	112	100%
	- Izvanbračna zajednica sa mlađim maloljetnikom	3	100%	2	100%
	- Zapuštanje ili zlostavljanje djeteta ili maloljetnika	8 74	100% 100%	4 105	100% 100%
	- Nasilje u porodici	1	100%	1	100%
	- Izbjegavanje izdržavanja				
5.	KD protiv zdravlja ljudi čl.225-240 (XXI)	272	99,6%	151	96,7%
	- Nadriliječništvo	1	100%	-	-
	- Neovlašćena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga	67	98,5%	23	82,6%
	- Posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga	204	100%	128	98,4%
6.	KD protiv privrede, poslovanja i sigurnosti platnog prometa čl.241-272 (XXII)	2	100%	19	100%
	- Zlopotreba ovlasti u privrednom poslovanju	-	-	1	100%

	- Nedozvoljena trgovina	1	100%	-	-
	- Obmana pri dobijanju kredita ili drugih pogodnosti	1	100%	18	100%
7.	KD iz oblasti poreza čl.273-278 (XXIII)	1	100%	1	100%
	- Porezna utaja	1	100%	1	100%
8.	KD protiv imovine čl.286-302 (XXV)	525	61,3%	575	59,5%
	- Krađa	171	65,5%	175	57,7%
	- Teška krađa	230	48,7%	248	56,5%
	- Razbojnička krađa	2	100%	1	100%
	- Razbojništvo	16	75%	12	83,3%
	- Utaja	15	80%	17	100%
	- Oduzimanje tuđe pokretnine	8	50%	8	62,5%
	- Oštećenje tuđe stvari	58	82,8%	85	56,5%
	- Prevara	12	75%	20	75%
	- Iznuda	3	66,7%	-	-
	- Ucjena	1	100%	1	100%
	- Prikrivanje	3	100%	(ra.per.) 3	100%
	- Paljevina	6	33,3%	6	16,7%
9.	KD protiv okoliša, poljoprivrede i prirodnih dobara čl.303-322 (XXVI)	12	58,3%	20	75%
	- Onečišćenje okoliša	-	-	1	0%
	- Nesavjesno pružanje veterinarske pomoći	1	0%	-	-
	- Šumska krađa	7	42,9%	16	81,3%
	- Izazivanje šumskog požara	1	100%	-	-
	- Mučenje ili ubijanje životinje	2	100%	2	50%
	- Protuzakoniti lov	1	100%	1	100%
10.	KD protiv opće sigurnosti ljudi i imovine čl. 323-331 (XXVII)	30	50%	30	63,3%
	- Izazivanje opće opasnosti	28	50%	23	52,2%
	- Uništenje ili oštećenje važnih privrednih objekata ili javnih naprava	1	0%	1	100%
	- Nesavjesno čuvanje pasa i drugih opasnih životinja	1	100%	6	100%
11.	KD protiv sigurnosti javnog prometa čl.332-337 (XXVIII)	45	100% (ran.per)	61	100% (ran.per.)
	- Ugrožavanje javnog prometa	4	100%	7	100%
	- Ugrožavanje javnog prometa zbog omamljenosti	1	100%	1	100%
	- Teška krivična djela protiv sigurnosti javnog prometa	40	85%	53	100%

12.	KD protiv pravosuđa čl.338-357 (XXIX)	8	75%	7	85,7%
	- Pripremanje krivičnog djela	-	-	1	100%
	- Pomoć učinitelju poslije učinjenog krivičnog djela	1	100%	-	-
	- Lažno prijavljivanje	5	60%	3	66,7%
	- Davanje lažnog iskaza	1	100%	3	100%
	- Neizvršenje sudske odluke	1	100%	-	-
13.	KD protiv javnog reda i pravnog prometa čl.358-379 (XXX)	76	98,7%	122	100% (ran.per.)
	- Sprječavanje službene osobe u vršenju službene radnje	6	100%	13	100%
	- Napad na službenu osobu u vršenju poslova sigurnosti	1	100%	6	100%
	- Nasilničko ponašanje	37	97,3%	67	100%
	- Skidanje ili povreda službenog pečata ili znaka	3	100%	2	100%
	- Nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija	10	100%	15	100%
	- Krivotvorenje isprave	10	100%	10	70%
	- Posebni slučajevi krivotvorenja isprave	4	50%	4	100%
	- Ovjeravanje neistinitog sadržaja	4	75%	2	100%
	- Povreda mira pokojnika	1	100%	3	100%
14.	KD podmićivanja i krivič. djela protiv služb. i druge odgovorne funkcije čl.380-392 (XXXI)	8	100%	4	75%
	- Zloupotreba položaja ili ovlaštenja	4	100%	2	50%
	- Pronevjera u službi	1	100%	1	100%
	- Nesavjestan rad u službi	-	-	1	100%
	- Odavanje službene tajne	2	100%	-	-
	- Krivotvorenje službene isprave	1	100%	-	-
15.	KD protiv sustava elektronske obrade podataka čl.393-398 (XXXII)	7	100%	3	66,7%
	- Računalno krivotvorenje	2	100%	-	-
	- Računalna prijevara	5	100%	3	66,7%
16.	Ostala KD prema KZ FBiH	2	100%	1	100%
17.	KD iz drugih posebnih Zakona (Zakon o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i minicije, čl.52. i čl.53.)	15	100%	22	100%

U K U P N O	1202	81,1%	1253	79,2%
--------------------	-------------	--------------	-------------	--------------

a) Krivična djela protiv života i tijela

Iz ove skupine krivičnih djela definisanih Krivičnim zakonom FBiH, prijavljeno je 37 krivičnih djela (44 u istom periodu prethodne godine), a njihova rasvijetljenost je 94,6%. Od težih krivičnih djela iz ove skupine, počinjeno je jedno „Ubistvo“ i 23 krivična djela „Teška tjelesna povreda“. Tužilaštvu je prijavljeno 38 lica, od kojih 15 povratnika u činjenju krivičnih djela i 5 maloljetnika. Slobode je lišeno 8 lica i svima je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

b) Krivična djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina

Iz ove skupine počinjeno je 76 krivičnih djela (56 u istom periodu prethodne godine). Ukupna rasvijetljenost je 86,8%. Iz ove skupine, od težih krivičnih djela evidentirano je 68 krivičnih djela „Ugrožavanje sigurnosti“, čija je rasvijetljenost 86,8%. Za krivična djela iz ove skupine tužilaštvu je prijavljeno 67 lica, od kojih 30 povratnika u činjenju krivičnih djela i 3 maloljetnika. Slobode je lišeno 26 lica za koja je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

c) Krivična djela protiv dostojanstva ličnosti i morala

Od krivičnih djela protiv dostojanstva ličnosti i morala, počinjeno je 9 krivičnih djela (13 u istom periodu prethodne godine). Ukupna rasvijetljenost je 100%.

Iz ove skupine, počinjena su 2 krivična djela „Silovanje“, jedno krivično djelo „Prinuda na spolni odnošaj“, jedno krivično djelo „Spolni odnošaj s djetetom“, 2 krivična djela „Bludne radnje“, 2 krivična djela „Zadovoljavanje pohote pred djetetom ili maloljetnikom“, jedno krivično djelo „Rodoskrvuće“, te je rasvijetljeno i jedno krivično djelo „Spolni odnošaj zloupotrebom položaja“ iz ranijeg perioda.

Za počinjenje krivičnih djela iz ove skupine prijavljeno je 9 lica od kojih 3 povratnika u činjenju krivičnih djela. Slobode je lišeno 6 lica.

U svim slučajevima su obavljani razgovori sa žrtvama uz prisustvo tužilaca i psihologa Kantonalnog tužilaštva ZDK, kao i službenika Centra za socijalni rad, te se strogo vodilo računa o zaštiti identiteta žrtava, posebno u slučajevima gdje se radilo o maloljetnim osobama i djeci. Protiv počinilaca su podneseni izvještaji i isti su uz izvještaje predati Kantonalnom tužilaštvu ZDK.

d) Nasilje u porodici

U prvom polugodištu 2023. godine, na području Zeničko-dobojskog kantona zabilježeno je 105 slučajeva nasilja u porodici (74 u istom periodu prethodne godine). Žrtve nasilja su u najvećem broju slučajeva supruge, roditelji i djeca. Počinioци nasilja su najčešće muževi, sinovi i očevi. Protiv počinilaca nasilja u porodici je, radi postojanja osnova sumnje da su počinili krivično djelo „Nasilje u porodici“, podneseno 105 izvještaja tužilaštvu, kojima su prijavljena 106 lica, od kojih 39 povratnika u činjenju krivičnih djela i 5 maloljetnika, 80 lica je lišeno slobode i istima je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

U ovoj oblasti kriminaliteta, uspostavljena je dobra saradnja sa centrima za socijalni rad, te Nevladinom organizacijom „Medica“ u cilju pružanja pomoći porodicama i žrtvama porodičnog nasilja i eventualnog smještanja žrtava u „sigurnu kuću“.

e) Zloupotreba opojnih droga

Sva krivična djela protiv zdravlja ljudi odnosila su se na zloupotrebu droga. Tužilaštvu su prijavljena 23 KD "Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga", za čije počinjenje je prijavljeno 21 lice, od kojih 13 povratnika u činjenju krivičnih djela, 16 lica je lišeno slobode i za sva je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

Prijavljeno je i 128 KD "Posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga", za čije počinjenje su prijavljena 123 lica, od kojih 64 povratnika i 2 maloljetnika, 98 lica je lišeno slobode i za sva lica je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

Tokom izvještajnog perioda, oduzete su sljedeće količine droga: 2506,5 g i 9 tableta opojne droge speed, 608,4 g marihuane, 10,5 g amfetamina, 3,46 g i 19 tableta opojne droge extazy, 0,183 g heroína, te 3133,3 g i 46 tableta drugih supstanci koje asociraju na opojnu drogu.

f) Privredni kriminalitet

U skupinama krivičnih djela koje tretiraju oblast privrednog kriminaliteta, tokom izvještajnog perioda, na području Kantona je prijavljeno ukupno 76 krivičnih djela (80 u istom periodu prethodne godine), a ukupna rasvijetljenost je 86,8%. Tužilaštvu je prijavljeno 87 lica, od kojih 22 povratnika. Slobode je lišeno 7 lica i istima je određena mjera zadržavanja do 24 sata. Prijavljena su sljedeća krivična djela:

- Krivotvorenje novca (3),
- Zloupotreba ovlasti u privrednom poslovanju (1),
- Obmana pri dobijanju kredita ili drugih pogodnosti (18),
- Porezna utaja (1),
- Utaja (17),
- Prijevarena (20),
- Ucjena (1),
- Lažno prijavljivanje (3),
- Davanje lažnog iskaza (3),
- Skidanje ili povreda službenog pečata ili znaka (2),
- Zloupotreba položaja ili ovlaštenja (2),
- Pronevjera u službi (1),
- Nesavjesan rad u službi (1),
- Računalna prevara (3).

Odsjek za privredni kriminalitet MUP-a ZDK je nadležnom Kantonalnom tužilaštvu ZDK podnio 28 izvještaja o izvršenim krivičnim djelima i otkrivanju izvršilaca protiv 38 fizičkih lica. Dostavljeno je 86 izvještaja o poduzetim mjerama i radnjama i 12 informacija, te je uzeto 308 pismenih izjava na zapisnik. Najčešći predmet provjera Odsjeka za privredni kriminalitet i korupciju MUP-a ZDK su bila lica za koje su postojali osnovi sumnje da su počinila krivična djela: "Zloupotreba položaja ili ovlaštenja", "Ovjeravanje neistinitog sadržaja" i "Obmana pri dobijanju kredita ili drugih pogodnosti".

g) Krivična djela protiv imovine

Od krivičnih djela protiv imovine, počinjeno je 575 krivičnih djela (525 u istom periodu prethodne godine), a ukupna rasvijetljenost je 59,5%. Za počinjenje ovih krivičnih djela, Tužilaštvu je prijavljeno 414 lica, od kojih 217 povratnika i 11 maloljetnika, slobode je lišeno 145 lica kojima je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

U izvještajnom periodu je evidentirano 248 krivičnih djela „Teške krađe“, čija je ukupna rasvijetljenost 56,5%.

Za počinjenje ovih krivičnih djela prijavljeno je 186 lica, od kojih 107 povratnika u činjenju krivičnih djela i 10 maloljetnika. Slobode su lišena 74 lica kojima je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

Podaci o teškim krađama sa uporednim podacima

Period	Broj KD teške krađe	Poznat o počiniocu	Ponepoznatom počiniocu	Rasvijetljeno po nepoznatom	Procenat rasvijetljenosti po nepoznatom	Ukupna rasvijetljenost	Procenat ukupne rasvijetljenosti	Broj prijavljenih lica	Maloljetnici	Povratnici
Jan. – juni 2019.godine	221	1	220	82	37,3%	83	37,6%	73	9	43
Jan. – juni 2020.godine	215	4	211	69	32,7%	73	34%	98	15	56
Jan. – juni 2021.godine	214	11	203	72	35,5%	83	38,8%	97	1	56
Jan. – juni 2022. godine	230	6	224	106	47,3%	112	48,7%	132	5	92
Jan. – juni 2023. godine	248	12	236	128	54,2%	140	56,5%	186	10	107

Kako je prethodno navedeno, tokom šest mjeseci ove godine, evidentirano je 248 krivičnih djela „Teške krađe“, što je za 18 krivičnih djela ili 7,8% više nego u istom periodu prethodne godine. Rasvijetljenost po nepoznatom počiniocu je veća za 6,9% dok je ukupna rasvijetljenost ovih krivičnih djela veća za 7,8%.

U krivična djela „Teške krađe“ spadaju, pored ostalog, i krađe putničkih motornih vozila, krađe iz putničkih motornih vozila, krađe iz kuća i stanova i krađe iz privrednih i poslovnih objekata.

U izvještajnom periodu, ukupno je ukradeno 8 putničkih motornih vozila (10 u istom periodu prethodne godine). Najviše je bilo krađa vozila marke „VW Golf“ (2) i „Audi“ (2), zatim „Opel“ (1), „Renault“ (1), „Škoda“ (1) i „Peugeot“ (1). Krađe su se desile u noćnim i ranim jutarnjim satima. Od ukupnog broja krađa putničkih motornih vozila, rasvijetljene su 4, za čije počinjenje je tužilaštvu prijavljeno 7 lica, od kojih su 4 povratnika u činjenju ovih krivičnih djela, 4 lica su lišena slobode i istima je određena mjera zadržavanja do 24 sata, dok su vozila vraćena vlasnicima.

Na području Kantona su evidentirane i 42 krađe iz automobila (69 u istom periodu prethodne godine), sa pričinjenom materijalnom štetom od 21.508,00 KM, zatim 123 teške krađe iz kuća i stanova (111 u istom periodu prethodne godine), sa materijalnom štetom od 301.740,00 KM i 80 teških krađa iz poslovnih i privrednih objekata (77 u istom periodu prethodne godine), sa ukupnom materijalnom štetom od 169.220,00 KM.

h) Krivična djela protiv okoliša, poljoprivrede i prirodnih dobara

Iz ove skupine krivičnih djela, prijavljeno je 20 krivičnih djela (12 u istom periodu prethodne godine). Ukupna rasvijetljenost je 75%. Tužilaštvu je prijavljeno 17 lica od kojih 4 povratnika u činjenju krivičnih djela, jedno lice je lišeno slobode i istom je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

Postupanje po akciji „Šuma“

Od strane Odsjeka za privredni kriminalitet i korupciju praćena je problematika po akciji "Šuma" u vezi sprječavanja bespravne sječe i eksploatacije drvnih sortimenata, te otkrivanju i procesuiranju počilaca krivičnih djela "Šumske krađe" na području Zeničko-dobojskog kantona, koja se odvija u saradnji Uprave policije MUP-a ZDK, Kantonalne uprave za šumarstvo ZDK i JP Šumskog privrednog društva ZDK. Tužilaštvu je prijavljeno 16 krivičnih djela "Šumske krađe" (7 u istom periodu prethodne godine), za čije počinjenje je prijavljeno 15 lica, od kojih 4 povratnika u činjenju krivičnih djela.

U izvještajnom periodu oduzeto je ukupno drvne mase u količini od 318,9 m³, te je privremeno oduzeto 7 sredstava izvršenja od lica koja su zatečena u vršenju krivičnog djela (motorna vozila kojim se prevozila drvna masa, motorne pile koje su služile kao sredstvo izvršenja krivičnog djela).

i) Krivična djela protiv opće sigurnosti ljudi i imovine

Počinjeno je ukupno 30 krivičnih djela (30 u istom periodu prethodne godine), ukupne rasvijetljenosti 63,3%. Od krivičnih djela iz ove skupine najviše je krivičnih djela „Izazivanje opće opasnosti“ (23). Za počinjenje krivičnih djela iz navedene skupine prijavljeno je 16 lica, od kojih 9 povratnika. Slobode je lišeno 6 lica i od kojih je za 5 određena mjera zadržavanja do 24 sata.

Podmetanje eksplozivnih naprava

U izvještajnom periodu nisu evidentirani slučajevi podmetanja eksplozivnih naprava (jedan slučaj u uporednom periodu).

j) Krivična djela protiv sigurnosti javnog prometa

Počinjeno je 61 krivično djelo protiv sigurnosti javnog prometa (45 u istom periodu prethodne godine), rasvijetljenost je 100%. Za ova krivična djela je prijavljeno 69 lica od kojih 9 povratnika u činjenju krivičnih djela i jedan maloljetnik. Slobode su lišena 2 lica i istima je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

k) Krivična djela protiv javnog reda i pravnog prometa

Tužilaštvu su prijavljena 122 krivična djela protiv javnog reda i pravnog prometa (76 u istom periodu prethodne godine), čija je rasvijetljenost 100%. Od težih krivičnih djela iz ove skupine, prijavljeno je 13 krivičnih djela „Sprječavanje službene osobe u vršenju službene radnje“, 6 krivičnih djela „Napad na službenu osobu u vršenju poslova sigurnosti“, te 15 krivičnih djela „Nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija“. Za počinjenje krivičnih djela iz ove skupine prijavljeno je ukupno 147 lica, od kojih 71 povratnik u činjenju krivičnih djela i 5 maloljetnika. Slobode je lišeno 61

lice, i svima je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

l) Ostala krivična djela

Prijavljeno je jedno krivično djelo zavedeno u rubriku "Ostala KD prema KZ FBiH (2 u uporednom periodu), koje je rasvijetljeno i za koje je tužilaštvu prijavljeno jedno lice.

Prijavljena su i 22 krivična djela, okarakterisana kao "Krivična djela iz drugih posebnih zakona", (15 u uporednom periodu), čija je rasvijetljenost 100%. Za ova krivična djela tužilaštvu je prijavljeno 18 lica, od kojih 13 povratnika, 11 lica je lišeno slobode i svima je određena mjera zadržavanja do 24 sata. Ova krivična djela se odnose na krivična djela prema Zakonu o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije ZDK.

m) Kriminalistička tehnika

Radeći na otkrivanju i rasvijetljavanju krivičnih djela i drugim aktivnostima, službenici kriminalističke tehnike su izvršili 1341 uviđaj (1216 u istom periodu prethodne godine), pri čemu je pronađeno 4921 trag od značaja za rasvijetljavanje krivičnih djela (4888 u istom periodu prethodne godine). Izvršeno je 536 vještačenja (428 u prethodnoj godini), lice mjesta je fotografisano u 1436 slučajeva i daktiloskopirana su 74 lica. Kroz bazu AFIS je izvršena identifikacija 16 NN lica i u bazu AFIS je uneseno 49 nespornih otiska papilarnih linija.

n) Operativne aktivnosti policije

U izvještajnom periodu zabilježena su 1046 slučajeva privođenja lica (1043 slučaja u istom periodu prethodne godine) i tom prilikom je privedeno 1051 lice. Sprovedena su 94 lica, te je izvršena provjera identiteta za 6518 lica (8379 u istom periodu prethodne godine).

Izvršeno je 1760 uviđaja, 459 pretresa lica, 67 pretresa stanova, 3 pretresa ugostiteljskih objekata, 26 pretresa motornih vozila, te 24 pretresa drugih prostorija.

Oduzeta su 792 predmeta i lišeno slobode 15 lica po potjernici i jedan odbjegli osuđenik.

Službenici uniformisane policije su samostalno rasvijetlili 211 krivičnih djela, a zajedno sa službenicima kriminalističke policije 524 krivična djela. Sačinjena je 2061 službena zabilješka koje su sadržavale sumnje za počinjenje krivičnih djela.

Izvršeno je 1548 provjera na zahtjev tužilaštva i sudova (1374 u istom periodu prethodne godine), 674 provjere po zahtjevima OSA-e, SIPA-e i Granične policije BiH, te 1789 provjera na zahtjev drugih organa.

Pruženo je 369 asistencija (484 u prethodnoj godini), od kojih 49 po zahtjevima državnih organa, 212 po zahtjevima organa i organizacija javnih ovlaštenja, te 108 asistencija po ostalim zahtjevima.

Izvršeno je 457 vanrednih (477 i u prethodnoj godini) i 3950 redovnih osiguranja (4065 u istom periodu prethodne godine), te izvršeno obezbjeđenje 663 javna skupa (624 u prethodnoj godini).

o) Protestni skupovi, štrajkovi i blokade

U izvještajnom periodu održano je 12 protestnih skupova (4 u istom periodu prethodne godine), 10 na području PS Centar, jedan na području PS Crkvice i jedan na području PS Doboj Jug. Protestni skupovi su bili u organizaciji: Samostalnog sindikata radnika RMU Zenica, uposlenika Preventa, Udruženja radnika „UTP 21. septembar“, te neformalnih grupa građana. Na protestima je učestvovalo od 15 do 600 učesnika i na istima nije bilo narušavanja javnog reda i mira.

p) Samoubistva

Tokom prvog polugodišta 2023. godine, na području Zeničko-dobojskog kantona je evidentirano 19 samoubistava (15 u istom periodu prethodne godine). Po načinu izvršenja, 12 samoubistava je izvršeno vješanjem, 4 vatrenim oružjem, 2 skokom sa visine i jedno samoubistvo na ostali način. Po spolnoj strukturi, 17 samoubistava su izvršili muškarci i 2 žene. Po starosnoj dobi, samoubistava su izvršile osobe starosti od 40 do 50 godina (4), od 50 do 60 (4), od 70 do 80 godina (4), od 60 do 70 godina (3), od 30 do 40 godina (3), te do 18 godina (1).

2. 3. BEZBJEDNOST SAOBRAĆAJA

U prvih šest mjeseci 2023. godine evidentirane su 1304 saobraćajne nezgode u kojima je 13 osoba smrtno stradalo, a povrijeđeno je 519 lica, od kojih 450 lakše i 69 teže.

Najveći broj saobraćajnih nezgoda je evidentiran na području PS Centar (359), a najmanji na području PS Nemila (8).

Stanje u oblasti bezbjednosti saobraćaja u prvom polugodištu 2023. godine po PS

PS	Broj saobraćajnih nezgoda	Lakše povrijeđeni	Teže povrijeđeni	Smrtno stradali
PS Centar	359	71	12	3
PS Crkvice	148	26	6	0
PS Nemila	8	2	0	0
PS Visoko	162	46	4	1
PS Kakanj	140	40	5	3
PS Breza	33	7	0	0
PS Zavidovići	64	28	5	0
PS Maglaj	75	43	10	3
PS Žepče	103	57	6	3
PS Tešanj	147	95	16	0
PS Usora	16	4	1	0
PS Doboju Jug	17	12	0	0
PS Olovo	18	17	3	0
PS Vareš	14	2	1	0
UKUPNO	1304	450	69	13

Stanje bezbjednosti saobraćaja sa uporednim podacima

Period	Broj saobraćajnih nezgoda	Broj lakše povrijeđenih lica	Broj teže povrijeđenih lica	Broj smrtno stradalih lica
Jan. – juni 2019. godine	1459	330	51	5
Jan. – juni 2020. godine	1201	292	50	8
Jan. – juni 2021. godine	1353	368	64	5
Jan. – juni 2022. godine	1247	408	76	11
Jan. – juni 2023. godine	1304	450	69	13

Broj saobraćajnih nezgoda je, u odnosu na isti period prethodne godine, veći za 57 nezgoda ili 4,6%, broj lakše povrijeđenih lica je veći za 42 lica ili 10,3%, broj teže povrijeđenih lica je manji za 7 lica ili 9,2%, dok je broj smrtno stradalih lica veći za 2 lica.

Uzroci nezgoda su bili: neprilagođena brzina uslovima puta (391), vožnja pod dejstvom alkohola (60), proklizavanje (4), odron na putu (2), umor (1), oštećenje puta (1), te ostali uzroci (845).

Pod ostalim uzrocima se podrazumijeva nepoštivanje vertikalne i horizontalne signalizacije i nepoštivanje ostalih saobraćajnih propisa (preticanje na nedozvoljenim mjestima, nedržanje odstojanja, itd.).

U nezgodama sas smrtno stradalim licima u 5 slučajeva uzrok je bila neprilagođena brzina uslovima na putu i u 7 nezgoda se radilo o ostalim uzrocima.

Saobraćajne nezgode i nastradala lica prema kategoriji puta sa uporednim podacima

		Broj saobraćajnih nezgoda		Posljedice saobraćajnih nezgoda					
				Smrtno stradala lica		Teže povrijeđena lica		Lakše povrijeđena lica	
		Jan-juni 2022.	Jan-juni 2023.	Jan-juni 2022.	Jan-juni 2023.	Jan-juni 2022.	Jan-juni 2023.	Jan-juni 2022.	Jan-juni 2023.
	Autoput A1	63	66	0	1	0	2	5	7
	Magistralni put	211	264	5	7	15	19	111	183
Kategorija	Regionalni put	184	154	3	2	20	4	77	56
puta	Lokalni put	229	216	2	1	20	20	114	92
	Ulice u naselju	484	516	1	2	21	22	88	98
	Ostalo	76	88	0	0	0	2	13	14
UKUPNO		1247	1304	11	13	76	69	408	450

Kako se vidi iz prethodne tabele, najviše saobraćajnih nezgoda, 516 desilo se na ulicama u naseljima (484 u prethodnoj godini). Od 13 smrtno stradalih lica, 7 je stradalao na magistralnim putevima, 2 lica na regionalnom, 2 u ulici u naselju, 1 na autoputu i 1 na lokalnom putu.

Od ukupnog broja nastradalih lica, vozača je (282) (268 u istom periodu prethodne godine), putnika u vozilima (176) (166 u uporednom periodu) i pješaka (61) (61 u uporednom periodu).

Smrtno je stradalo 8 vozača (7 u uporednom periodu prethodne godine), 2 putnika (1 u uporednom periodu) i 3 pješaka (3 u uporednom periodu).

Od ukupnog broja saobraćajnih nezgoda, 951 ili 72,9% su nezgode sa materijalnom štetom, 285 ili 21,9% su nezgode sa lakše povređenim licima, 56 ili 4,3% su nezgode sa teže povređenim licima i 12 ili 0,9% su nezgode sa smrtnostradalim licima.

Nastradala lica po spolu

Red. Br.		NASTRADALA LICA								
		Smrtno stradali			Teže povrijeđeni			Lakše povrijeđeni		
		UKUPNO	Ž	M	UKUPNO	Ž	M	UKUPNO	Ž	M
1	Vozači	8	0	8	34	5	29	248	62	186
2	Putnici	2	1	1	19	9	10	157	92	65
3	Pješaci	3	2	1	16	13	3	45	34	11
UKUPNO		13	3	10	69	27	42	450	188	262

Od 13 smrtno stradalih lica, 3 su ženskog i 10 muškog spola, od 69 teže povrijeđenih, 27 je ženskog i 42 muškog spola, te od 450 lakše povrijeđenih lica, 188 je ženskog i 262 muškog spola.

Aktivnosti policije u oblasti bezbjednosti saobraćaja

Radi poboljšanja stanja u oblasti bezbjednosti saobraćaja policijski službenici su za počinjene prekršaje i krivična djela u saobraćaju sankcionisali ukupno 47813 učesnika u saobraćaju.

Podaci o aktivnostima policije u oblasti bezbjednosti saobraćaja sa uporednim podacima

Red. br.	AKTIVNOSTI POLICIJE U OBLASTI BEZBJEDNOSTI SAOBRAĆAJA	Januar – juni 2022. godine	Januar – juni 2023. godine
1.	Kontrolisano vozila/vozača	114743	94483
2.	Kontrolisano lica u vozilima	47244	34877
3.	Podneseno krivičnih prijava zbog izvršenih KD ugrožavanja bezbjednosti saobraćaja	43	41
4.	Podneseno zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	500	576
5.	Broj izdatih prekršajnih naloga	50216	47196
6.	Isključeno vozila iz saobraćaja zbog tehničke neispravnosti	113	241
7.	Zatečeno vozača pod dejstvom alkohola	1962	1469
8.	Zatečeno vozača bez položenog vozačkog ispita	388	414
9.	Zatečeno vozača pod izrečenom zaštitnom mjerom zabrane upravljanja motornim vozilima	233	154
10.	Zatečeno vozača bez korištenja sigurnosnog pojasa	978	1410
11.	Zatečeno vozača koji koriste mobilni telefon tokom vožnje	491	1057
12.	Otkriveno vozila bez važeće registracije	375	316

Od 47196 izdatih prekršajnih naloga, 7322 je izdato licima ženskog i 39181 licima muškog spola, dok su 693 naloga izdata pravnim licima. Od 576 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, 112 je upućeno licima ženskog i 464 licima muškog spola, dok su sve (41) prijave Tužilaštvu zbog počinjenih KD ugrožavanja bezbjednosti saobraćaja podnesene protiv lica muškog spola.

Sankcije u saobraćaju po spolu

Broj prijava zbog počinjenih KD	Broj zahtjeva za pokretanje	Broj izdatih prekršajnih naloga
---------------------------------	-----------------------------	---------------------------------

ugrožavanja bezbjednosti saobraćaja			prekršajnog postupka						
UKUPNO	Ž	M	UKUPNO	Ž	M	UKUPNO	Ž	M	PRAVNA LICA
41	0	41	576	112	464	47196	7322	39181	693

Radarski sistemi i video nadzor

Na području Zeničko-dobojskog kantona, svi korišteni radarski sistemi su tokom prvog polugodišta 2023. godine evidentirali ukupno 22512 prekršaja prekoračenja brzine, ukupne naplativosti 1.691.810,00 KM.

Stacionarni radari na lokacijama D. Vraca (Zenica), Šije (Tešanj) i Žabljak (Usora) su ukupno evidentirali 4421 prekršaj koji su počinili vozači koji su upravljali vozilima sa BiH registarskim tablicama i za novčanu naplatu ukupan iznos je 293.250,00 KM i 5898 prekršaja koje su počinili vozači koji su upravljali vozilima stranih registarskih tablica i ukupna moguća naplativost ovih prekršaja je 479.610,00 KM.

Mobilni radari, koji su bili postavljeni na područjima policijskih uprava, odnosno stanica, evidentirali su ukupno 9660 prekršaja koje su počinili vozači vozila sa BiH registarskim tablicama i naplativost ovih prekršaja je 700.300,00 KM i 2533 prekršaja koje su počinili vozači vozila sa stranim registarskim tablicama i moguća naplativost ovih prekršaja je 218.650,00 KM.

Video nadzor, koji je uspostavljen na 17 lokacija u Gradu Zenici, sastoji se od LPR kamera koje su povezane u sistem, i istima se vrši snimanje vozila i pješaka radi evidentiranja činjenja prekršaja i sankcioniranja počinilaca, prvenstveno vozila sa nevažećim registracijama.

U periodu januar - juni 2023. godine je LPR kamerama snimljeno ukupno 38036 fotografija, te će nakon njihove obrade počinio prekršaja biti sankcionirani izdavanjem prekršajnih naloga ili pokretanjem prekršajnih postupaka.

PREGLED PODATAKA O ORUŽJU

Tokom prvog polugodišta 2023. godine je oduzeto sljedeće nelegalno posjedovano oružje: 1 automatska puška, 13 lovačkih pušaka i 6 ostalih vrsta pušaka, 16 pištolja, 2 ručne bombe i jedan komad druge eksplozivne naprave, 46 komada hladnog oružja, 8 boksera, 17 komada drugih predmeta podobnih za nanošenje tjelesnih povreda i 295 komada municije. Izdato je 11 odobrenja za nabavljanje i jedno odobrenje za držanje oružja za pravna lica. Oduzeto je i 112 komada oružja u upravnom postupku (176 u istom periodu prethodne godine), te izdato 5 odobrenja za nabavku municije

U izvještajnom periodu izdata su 1642 odobrenja za nabavljanje oružja za fizička lica (1346 u istom periodu prethodne godine), izdato je 1514 oružnih listova (1532 u uporednom periodu), te izvršeno 714 zamjena oružnih listova za fizička lica (614 u uporednom periodu).

Podaci o izdatim odobrenjima za nabavljanje oružja i municije po spolu

Broj izdatih odobrenja za nabavljanje oružja za fizička lica			Broj izdatih oružnih listova za fizička lica			Broj izvršenih zamjena oružnih listova za fizička lica			Broj izdatih odobrenja za nabavku municije		
UKUPNO	Ž	M	UKUPNO	Ž	M	UKUPNO	Ž	M	UKUPNO	Ž	M
1642	16	162	1514	16	149	714	12	702	5	0	5

		6			8						
--	--	----------	--	--	----------	--	--	--	--	--	--

Od 1642 izdata odobrenja za nabavljanje oružja za fizička lica, 16 je izdato licima ženskog i 1626 licima muškog spola, od 1514 izdatih oružnih listova za fizička lica, 16 je izdato licima ženskog i 1498 licima muškog spola, od 714 izvršenih zamjena oružnih listova za fizička lica, 12 je izdato licima ženskog i 702 licima muškog spola, te je 5 odobrenja za nabavku municije izdata licima muškog spola.

POŽARI I EKSPLOZIJE

Inspektorat MUP-a ZDK je vršio uviđaj na 43 požara (62 u istom periodu prethodne godine), na stambenim objektima (14), saobraćajnim sredstvima (6), poslovnim prostorima (5), na pomoćnim objektima (7), šumskim požarima (3), proizvodnim objektima (2), požarima sijena (3), te na ostalim mjestima (3).

Utvrđeno je da su u 22 slučaja požari namjerno izazvani, u 8 slučajeva požari su izazvani nehatom, u 12 slučajeva tehničkim nedostatkom, te u jednom slučaju uzrok požara nije utvrđen. Posljedice požara su jedno smrtno stradalo lice, te materijalna šteta.

Požar sa smrtno stradalim licem desio se na području PU I Zenica, PS Centar.

- Dana 31.01.2023. godine, u požaru na spratu privatne kuće u ulici Gornji Brist br. 30 u Zenici, u vlasništvu lica H.B., smrtno je stradao vlasnik kuće. Na licu mjesta je izvršen uviđaj od strane tužioca zajedno sa službenicima SKP-a MUP ZDK i uviđajnom ekipom OKP-a PU I. Utvrđeno je da je nastradalo lice nehatom prouzrokovalo požar.

U izvještajnom periodu nije bilo evidentiranih tehničkih eksplozija.

NAPADI NA POLICIJSKE SLUŽBENIKE

Tokom prvog polugodišta 2023. godine, evidentirano je 7 napada na policijske službenike (2 u istom periodu prethodne godine).

Napadi su se desili prilikom uspostavljanja javnog reda i mira (2), utvrđivanja identiteta lica (1), lišavanja slobode (1), prilikom kontrole saobraćaja (1) i preduzimanja ostalih radnji (2). U svim slučajevima u napadima je korištena fizička snaga.

Napadi su izvršeni od strane 11 punoljetnih napadača, te je prilikom napada lakše povrijeđeno 8 policijskih službenika. Protiv napadača je podneseno 5 izvještaja nadležnom tužilaštvu.

3. ZAKLJUČAK

Bezbjednosna situacija tokom prvog polugodišta 2023. godine prezentirana je kroz pregled stanja u oblasti javnog reda i mira, kriminaliteta, bezbjednosti saobraćaja i drugih parametara u odnosu na isti period prethodne godine.

Stanje bezbjednosti tokom prvog polugodišta 2023. godine, posmatrano u odnosu na isti period prethodne godine, karakterišu slijedeći parametri:

- U oblasti javnog reda i mira broj prekršaja je veći za 249 prekršaja ili 16,5%. Broj prekršaja javnog reda i mira tučom ili fizičkim napadom na drugoga je manji za 28 prekršaja ili 10,5%, broj prekršaja naročito drskim ponašanjem je veći za 8 prekršaja ili 3,2%, dok je broj povrijeđenih lica u prekršajima javnog reda i mira veći za 14 lica ili 12,5%. Prekršaja javnog reda i mira u većem obimu, nije bilo.
- U oblasti kriminaliteta, broj krivičnih djela je veći za 49 krivičnih djela ili 4,1%. Rasvijetljenost krivičnih djela po nepoznatom počiniocu je manja za 2,1 procenta, dok je ukupna rasvijetljenost manja za 1,9 procenta. Broj krivičnih djela "Teške krađe" je veći za 18 krivičnih djela ili 7,8% više nego u istom periodu prethodne godine, ali je rasvijetljenost znatno povećana, rasvijetljenost po nepoznatom počiniocu je veća za 6,9 procenata, dok je ukupna rasvijetljenost ovih krivičnih djela veća za 7,8 procenata. Od težih krivičnih djela iz ove skupine, počinjeno je jedno „Ubistvo“ koje je rasvijetljeno (5 u istom periodu prethodne godine).
- U oblasti bezbjednosti saobraćaja, broj saobraćajnih nezgoda je veći za 57 nezgoda ili 4,6%, broj lakše povrijeđenih lica je veći za 42 lica ili 10,3%, broj teže povrijeđenih lica je manji za 7 lica ili 9,2%, dok je broj smrtno stradalih lica veći za 2 lica. Radi poboljšanja stanja u oblasti saobraćaja, policija je poduzela značajne mjere represije, te je zbog počinjenja krivičnih djela i prekršaja u saobraćaju sankcionirano ukupno 47813 učesnika u saobraćaju.

Na osnovu prezentirane analize i komparacije sa uporednim periodom, može se zaključiti da su policijski službenici Ministarstva, poduzimanjem ukupnih aktivnosti, planiranih i zavedenih akcija u oblasti kriminaliteta, javnog reda i mira i bezbjednosti saobraćaja, u toku prvog polugodišta 2023. godine, bezbjednosnu situaciju učinili zadovoljavajućom.

Ministarstvo će i ubuduće raditi na intenzivnijoj kontroli i nadzoru izvršavanja svih poslova i zadataka iz svoje nadležnosti, te će postupati u skladu sa Akcionim planom mjera i radnji MUP-a ZDK za 2023. godinu, Strategijom razvoja Zeničko-dobojskog kantona kao i u skladu sa naredbama Federalnog štaba civilne zaštite.

Broj: 08-01-01/2_____/23

Dana: 12.09. 2023. godine.

MINISTAR

Benjamin Sinanović